

AAH-007-001202

Seat No. _____

First Year B. Sc. (Sem. II) (CBCS) Examination

April/May – 2016

Community Development Perspectives & Approaches

(General Home Science Core-II) (New Course)

Faculty Code : 007

Subject Code : 001202

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- સૂચના: (૧) M.C.Q.નાં ઉત્તરો ઉત્તરવહીમાં જ લખવા.
 (૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (૩) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નોનાં ગુણ દર્શાવે છે.

૧ વૈકલ્પિક પ્રશ્નો :

૧૫

- (૧) ભારતમાં પંચાયતી રાજની સ્થાપના _____ દિવસે થઈ.
 (A) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૪૭ (B) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૫૨
 (C) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૫૭ (D) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૫૯
- (૨) સમુદાય વિકાસ યોજનાનું નાનામાં નાનું પાયાનું એકમ ?
 (A) શહેર (B) તાલુકો
 (C) ગામડું (D) જિલ્લો
- (૩) અંત્યોદય અભિગમ યોજનાનાં પ્રણેતા -
 (A) મહાત્મા ગાંધી (B) વિનોબા ભાવે
 (C) સ્વામી વિવેકાનંદ (D) સ્વામી દયાનંદ
- (૪) સમુદાય વિકાસ કાર્યક્રમની શરૂઆત કયારે થઈ ?
 (A) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૪૭ (B) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૪૮
 (C) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૫૨ (D) ૨જી ઓક્ટો. ૧૯૫૦

(પ) ગ્રામ્ય બાળકોનાં સારા શિક્ષણ માટેની સ્થિતિ સુધારવી જરૂરી છે.

(A) ગ્રામ સેવક (B) શાળાઓ

(C) ગ્રામીણ શિક્ષણ (D) સરપંચ

(દ) પંચાયતી રાજની સ્થાપના પ્રથમ _____ રાજ્યમાં થઈ

(A) રાજસ્થાન (B) ગુજરાત

(C) આસામ (D) મદ્રાસ

(૭) શિક્ષણ વિકાસ કાર્યક્રમને વેગ મળે માટે ગૃહવિજ્ઞાન _____ શિક્ષણ પર ભાર મૂકે છે.

(A) સ્ત્રી શિક્ષણ (B) પ્રૌઢ શિક્ષણ

(C) બાળ શિક્ષણ (D) પ્રાથમિક શિક્ષણ

(૮) સેવા રૂરલ દ્વારા ચાલતી હોસ્પિટલનું નામ _____ છે.

(A) ગાંધીજી (B) સ્વામી વિવેકાનંદ

(C) કસ્તુરબા (D) ઈન્દિરા ગાંધી

(૯) _____ ગાંધીજી માટે ગ્રામીણ ઉન્નતિ માટેની યોજના શરૂ કરવાનું મહત્વનું કેન્દ્ર હતું.

(A) અમદાવાદ (B) સેવાગ્રામ

(C) ફીરકા (D) નંદીગ્રામ

(૧૦) ઘોડિયાઘર યોજનામાં ૧ યુનિટમાં કેટલા બાળકોને સાયવવામાં આવે છે ?

(A) ૨૫ (B) ૫૦

(C) ૭૫ (D) ૧૦૦

(૧૧) એસ.એસ.સી. કન્વેન્સન્સ કોર્ષનો લાભ લેવા ઈચ્છિત બહેનોની ઉંમર કેટલી હોવી જોઈએ ?

(A) ૧૦ થી ૧૪ વર્ષ (B) ૩૫ થી ૪૫ વર્ષ

(C) ૧૫ થી ૩૫ વર્ષ (D) ૪૫ વર્ષથી વધુ

(૧૨) આંખની સારવાર માટે યુ.કે. ની કંઈ સંસ્થા તરફથી નાણાકીય સહાય મળે છે ?

- (A) આશા (B) ડબલ્યુ.એચ.ઓ.
(C) “આઈ” સેવર (D) લીલાવંતી આર. શાહ

(૧૩) “સંકલિત અભિગમ” સમગ્ર દેશને કઈ સેવામાં સંકલિત કરે છે ?

- (A) એકબીજી સ્વૈચ્છિક સંસ્થા સાથે
(B) ટેકનીકલ સેવા સાથે
(C) સરકારી પ્રવૃત્તિ સાથે
(D) સ્વૈચ્છિક મંડળી સાથે

(૧૪) સમુદાય વિકાસ યોજનામાં રોજગારીની તકો _____ દ્વારા ઊભી કરવાનો કાર્યક્રમ છે.

- (A) કિચન ગાર્ડનીંગ (B) ગૃહઉદ્યોગ અને હસ્તકલા
(C) પ્રયોગ દ્વારા (D) સમાજ કલ્યાણ બોર્ડ

(૧૫) સમુદાય વિકાસ યોજનાનો મૂળભૂત _____ હેતુ છે.

- (A) દષ્ટિબિંદુમાં પરિવર્તન લાવવાનો
(B) ધાર્મિક પરિવર્તન લાવવાનો
(C) ભૌતિક ગુણવત્તા સુધારવાનો
(D) ખેતીવાડી ઉત્પાદન વધારવાનો

૨ ટૂંકા પ્રશ્નોનાં જવાબ લખો (કોઈપણ ત્રણ)

૧૫

- (૧) “સેવા” સંસ્થાની પ્રવૃત્તિઓ
(૨) “ઓછામાં ઓછી જરૂરિયાત” - અભિગમ
(૩) ખાદી વિલેજ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ (KVIC)
(૪) રાજ્યકક્ષાએ વહીવટીતંત્ર
(૫) “અંત્યોદય” અને “ટાર્ગેટ ગ્રુપ” - અભિગમ
(૬) કેન્દ્રીય સમાજકલ્યાણ બોર્ડની પ્રવૃત્તિઓ.

૩ વર્ણનાત્મક પ્રશ્નોનાં જવાબ આપો. (કોઈપણ બે)

૨૦

- (૧) સમુદાય વિકાસમાં ગૃહવિજ્ઞાનની સ્નાતક બહેન શું ફાળો આપી શકે ? ચર્ચો,
- (૨) સમુદાય વિકાસની વ્યાખ્યા જણાવી તેનાં હેતુઓ સમજાવો.
- (૩) “રાજ્ય સમાજકલ્યાણ બોર્ડ”ની પ્રવૃત્તિઓ ટૂંકમાં લખો.
- (૪) ભારતમાં સમુદાય વિકાસ કાર્યક્રમની શરૂઆત વિશે જણાવી ગ્રામ અને તાલુકા કક્ષાનું વહીવટીતંત્ર જણાવો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answer of M.C.Q. in answer sheet only.
(2) All questions are compulsory.
(3) Figures on right side indicate the marks of questions.

1 M.C.Q.

15

- (1) The Establishment of Panchayati Raj in India was in
(A) 2nd Oct.-1947 (B) 2nd Oct.-1952
(C) 2nd Oct.-1957 (D) 2nd Oct.-1959
- (2) Smallest unit of Community development programme is
(A) Urban (B) Taluka
(C) Rural (Village) (D) District
- (3) The founder of "Antyodaya Abhigam" yojna is
(A) Gandhiji (B) Vinoba Bhave
(C) Swami Vivekanand (D) Swami Dayanand
- (4) Programme of Community development has been started from -
(A) 2nd Oct.-1947 (B) 2nd Oct.-1948
(C) 2nd Oct.-1952 (D) 2nd Oct.-1950

- (5) For better Education of Rural Children we should improve..... condition.
- (A) Gramsevak (B) Schools
(C) Rural Education (D) Sarpanch
- (6) Panchayati Raj was established first in State.
- (A) Rajasthan (B) Gujarat
(C) Assam (D) Madras
- (7) To promote the Education Development programme Home Science Emphasizes on Education.
- (A) Women Education (B) Adult Education
(C) Child Education (D) Primary Education
- (8) What is the name of the Hospital which runs by Seva Rural
- (A) Gandhiji
(B) Swami Vivekanand
(C) Kasturba
(D) Indira Gandhi
- (9) For Gandhiji the most Important centre to uplift the village was.
- (A) Ahmedabad (B) Sevagram
(C) Firka (D) Nandigram
- (10) In "Ghodiya Ghar Yojana" _____ Children is under 1 unit.
- (A) 25 (B) 50
(C) 75 (D) 100
- (11) A minimum age Limit of beneficiaries of S.S.C. Condensed Course for women is _____.
- (A) 10 to 14 years (B) 35 to 45 years
(C) 15 to 35 years (D) More than 45 years

- (12) Which Institution is given the financial assistance for eyes treatment and it is from United Kingdom ?
- (A) ASHA (B) W.H.O.
(C) 'EYE' SEVER (D) Lilavanti R. Shah
- (13) "Integrated Approach" Integrating a service in the whole country is
- (A) Integrate to voluntary agency
(B) With technical service
(C) With Government activities
(D) with voluntary small group (Mandali)
- (14) To provide more opportunity of Employment by _____ programme in community development programme.
- (A) Kitchen Gardening
(B) Small Scale Industry & Handicraft
(C) By Premedical
(D) Social welfare board
- (15) Basic purpose of Community development programmer.
- (A) To obtain
(B) To obtain religious change
(C) To Improve physical quality
(D) To grow more Agriculture production

2 Answer in Short (any three)

15

- (1) activities of "SEWA" Institution
- (2) "Minimum need" - Approaches
- (3) Khadi village Industries (KVIC)
- (4) Structure at state level
- (5) "Antyodaya" and "Target group" - Approaches.
- (6) Activities of Central Social Welfare Board.

3 Explain the following questions in detail: (any two) **20**

- (1) Discuss the role of Home Science graduate student in community development.
 - (2) Define Community Development and explain the objective of community Development.
 - (3) Write In Short : functions of state social welfare Board.
 - (4) Explain Evolution of Community Development programme in India Since Independence define it's structure at taluka and village level.
-